

Vzdělávací
oblast : Jazyk
a jazyková
komunikace

Předmět :
Český jazyk a
literatura

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma : Podstatná jména

Ročník: 6

Popis: Procvičování pravopisu a správných spisovných tvarů podstatných jmen. Určování mluvnických kategorií.

Očekávaný výstup: Žák se orientuje a správně určuje vzory, tvoří spisovné tvary podstatných jmen

Druh učebního materiálu: Pracovní list

Autor: Mgr. Eva Vlčková

Poznámky:

Podstatná jména – procvičování

1. Zařaď slova ke vzorům:

škola	vzor	čelist	Vzor
páv		podzim	
mrkev		srdce	
nos		obhájce	
nedočkavost		rozvoj	
hádanka		kolo	
chvíle		nůše	
železo		větev	
starosta		vítěz	
chlapec		peníz	

Napiš podstatná jména (v jednotném čísle) s příslušnou předložkou:

2.pád:

škola	do	mísa	do.....
step	do	Příbram	Do
sůl	do	Vltava	Do
tráva	do	Vlašim	Do
ves	do	Praha	Do

3.pád:

tabule	k	náves	K
tvrz	k	jedle	K
postel	k	láhev	K
Chrudim	k	Boleslav	K
Čáslav	k	Zbraslav	Ke

4.pád:

chvíle	pro	krychle	pro
škeble	pro	židle	Pro
cibule	pro	koule	Pro
vtule	pro	zeměkoule	Pro
země	pro	košile	Pro

6.pád:

otep	o	Soběslav	o
krev	o	Břeclav	o
obuv	o	vtule	o
hůl	o	větev	o
neděle	o	mosaz	o

7.pád:

jedle	s	petržel	s.....
fazole	s	míle	S

krev	s	step	se
	7.pád		7.pád
obuv	s	nesnáz	S
hráz	s	Kouřim	S

3. Napiš podstatná jména v náležitých tvarech:

pod vysokými (bříza)	pod.....
na příkré (hráz)	Na
rozkvetlé (jíva)	Rozkvetlé
u staré (vrba)	U
blízko (Čáslav)	Blízko
s velkými (naděje)	S
nemocným (plíce)	nemocným
všemi (síla)	Všemi
víno v (láhev)	V
rozlehlé (step)	Rozlehlé

úlomky (žula)	úlomky
oblékl si (košile)	oblékl si
ležel v (postel)	V
nad strmými (skála)	Nad
pod starou (židle)	Pod
v našich (země)	V
na (zeměkoule)	Na
mezi (zahrada)	Mezi
obchod s (obuv)	S
nemilé (zpráva)	Nemilé

2. Dopln koncovky:

V nouz__ poznáš přítele. Návštěvu vítali chlebem a sol__ . V pohádkách se setkáváme s rusalk____ a víl____ . Vaše zpráv__ nás potěšily. Z Bratislav__ vede železnice do Břeclav__ . Na staveništi zůstaly hluboké jám__ . Maminka dala pekáč s bucht____ do troub__ . V láhv__ zůstal zbytek šťáv__ . Počkej malou chvíl__ . Na větv__ vrb__ seděl drobný ptáček. V Příbram__ jsou dol__ na stříbro. Tetřev__ není snadné uvidět. Nad les__ se ozývají jestřáb__ . Záhony jsou osázeny růž____ . Neposlouchej za dveř__ . Nakonec vystoupil krotitel se lv__ . Byl první v cíl__ . Pozoroval jsem, jak staří čáp__ krmí mladé čáp__ . Nalij čerstvou vodu Alík____ . Husité bojovali s nepřátel__ . Po nádvoří zámku se procházeli páv__ .

3. Urči u podstatných jmen mluvnické kategorie:

	rod	číslo	pád	vzor	
po nehodě					
holubi					
s houslistou					
bez kukly					
s čísly					
do Břeclavi					
bez soli					
na tvrzi					
bez peněz					
o obručích					

ŘEŠENÍ:

Podstatná jména – procvičování

4. Zařaď slova ke vzorům:

škola	vzor žena	čelist	vzor kost
páv	pán	podzim	Hrad
mrkev	píseň	srdce	Moře
nos	hrad	obhájce	Soudce
nedočkavost	kost	rozvoj	Stroj
hádanka	žena	kolo	Město
chvíle	růže	nůše	Růže
železo	město	větev	Píseň
starosta	předseda	vítěz	Muž
chlapec	muž	peníz	Stroj

5. Napiš podstatná jména (v jednotném čísle) s příslušnou předložkou:

2.pád:

škola	do školy	mísa	do mísy
step	do stepi	Příbram	do Příbrami
sůl	do soli	Vltava	do Vltavy
tráva	do trávy	Vlašim	do Vlašimi
ves	do vsi	Praha	do Prahy

3.pád:

tabule	k tabuli	náves	k návsi
tvrz	k tvrzi	jedle	k jedli
postel	k posteli	láhev	k lahvi
Chrudim	k Chrudimi	Boleslav	k Boleslavi
Čáslav	k Čáslavi	Zbraslav	ke Zbraslavi

4.pád:

chvíle	pro chvíli	krychle	pro krychli
škeble	pro škebli	židle	pro židli
cibule	pro cibuli	koule	pro kouli
vtule	pro vrtuli	zeměkoule	pro zeměkouli
země	pro zemi	košile	pro košili

6.pád:

otep	o otepi	Soběslav	o Soběslavi
krev	o krvi	Břeclav	o Břeclavi
obuv	o obuvi	vrtule	o vrtuli
hůl	o holi	větev	o větvi
neděle	o neděli	mosaz	o mosazi

7.pád:

jedle	s jedlí	petržel	s petrželí
-------	---------	---------	------------

fazole	s fazolí	míle	s mílí
krev	s krví	step	se stepí
	7.pád		7.pád
obuv	s obuví	nesnáz	s nesnází
hráz	s hrází	Kouřim	s Kouřimí

3. Napiš podstatná jména v náležitých tvarech:

pod vysokými (bříza)	pod vysokými břízami
na příkré (hráz)	na příkré hrázi
rozkvetlé (jíva)	rozkvetlé jívy
u staré (vrba)	u staré vrby
blízko (Čáslav)	blízko Čáslavi
s velkými (naděje)	s velkými nadějemi
nemocným (plíce)	nemocným plicím
všemi (síla)	všemi silami
víno v (láhev)	víno v lahvi
rozlehlé (step)	rozlehlé stepi

úlomky (žula)	úlomky žuly
oblékl si (košile)	oblékl si košili
ležel v (postel)	ležel v posteli
nad strmými (skála)	nad strmými skalami
pod starou (židle)	pod starou židlí
v našich (země)	v našich zemích
na (zeměkoule)	na zeměkouli
mezi (zahrada)	mezi zahradami
obchod s (obuv)	obchod s obuví
nemilé (zpráva)	nemilé zprávy

6. Doplň koncovky:

V nouzi poznáš přítele. Návštěvu vítali chlebem a solí. V pohádkách se setkáváme s rusalkami a vílami. Vaše zprávy nás potěšily. Z Bratislavy vede železnice do Břeclavi. Na staveništi zůstaly hluboké jámy. Maminka dala pekáč s buchtami do trouby. V láhvi zůstal zbytek šťávy. Počkej malou chvíli. Na větvi vrby seděl drobný ptáček. V Příbrami jsou doly na stříbro. Tetřevy není snadné uvidět. Nad lesy se ozývají jestřábi. Záhony jsou osázeny růžemi. Neposlouchej za dveřmi. Nakonec vystoupil krotitel se lvy. Byl první v cíli. Pozoroval jsem, jak staří čápi krmí mladé čápy. Nalij čerstvou vodu Alíkovi. Husité bojovali s nepřáteli. Po nádvoří zámku se procházeli pávi.

7. Urči u podstatných jmen mluvnické kategorie:

	rod	číslo	pád	vzor
po nehodě	ž.	jed.	6	žena
holubi	m., živ.	mn.	1	pán
s houslistou	m., živ.	jed.	7	předseda
bez kukly	ž.	jed.	2	žena
s čísly	stř.	mn.	7	město
do Břeclavi	ž.	jed.	2	kost
bez soli	ž.	jed.	2	kost
na tvrzi	ž.	jed.	6	píseň
bez peněz	m., než.	mn.	2	stroj
o obručích	ž.	mn.	6	píseň